

PACIENTŲ PAVĖŽĖJIMAS, KAI NEREIKALINGA SKUBI PAGALBA

2022-11-07

PACIENTŲ PAVEŽĖJIMO POREIKIS

Pacientų pavėžėjimas – tai pacientų iš anksto suplanuota transportavimo paslauga, kai nereikalinga skubi pagalba:

- į/iš asmens sveikatos priežiūros įstaigos
- pervežimas tarp skirtingų asmens sveikatos priežiūros įstaigų

Didėja pavėžėjimo poreikis nes:

- senėjant visuomenei daugėja sergančių asmenų, kuriems sudėtinga savarankiškai pasiekti gydymo įstaigą
- dėl sveikatos reformos daugės ambulatorinių sveikatos paslaugų, dėl ko didės pacientų vizitų skaičius
- dienos paslaugų gavimui reikės atvykti ir išvykti tą pačią dieną (ir/ar kelias dienas iš eilės)

Pavėžėjimo poreikis, susijęs su sveikatos reforma:

- užtikrinti geresnį ambulatorinių ir dienos paslaugų prieinamumą (savivaldybių, regionų, respublikos lygiu);
- paskatinti gyventojus naudotis ambulatorinėmis ir dienos paslaugomis vietoj stacionarinių;
- užtikrinti grįžimą namo ar pervežimą tarp skirtingų įstaigų, suteikus skubią pagalbą regionų ar respublikos centruose;
- užtikrinti lygias galimybes naudotis ambulatorinėmis ir dienos paslaugomis, mažinti paslaugų prieinamumo netolygumus tarp skirtingų pacientų grupių.

UŽDUOTIS IR TIKSLAS

Užduotis – įgyvendinti Sveikatos sistemos įstatymo **51¹ straipsnio 5 dalį**, kurioje nurodoma:

„Pacientų priskyrimas prie šio straipsnio 4 dalyje nurodytų pacientų pavėžėjimo paslaugos gavėjų, pavėžėjimo atvejai, pavėžėjimo organizavimo, koordinavimo, teikimo ir apmokėjimo už pavėžėjimo paslaugas tvarka nustatomi **Vyriausybės tvirtinamame pacientų pavėžėjimo paslaugų teikimo tvarkos apraše.**“

Tikslas – reglamentuoti pacientų pavėžėjimo, kai nereikalinga skubi pagalba, paslaugų organizavimo ir teikimo tvarką, kuri laikinai būtų taikoma pasirinktuose šalies regionuose įgyvendinant bandomąjį pavėžėjimo projektą, o vėliau, po bandomojo projekto įgyvendinimo, – patobulinti (pagal bandomojo projekto įgyvendinimo metu nustatytus trūkumus) ir taikyti nacionaliniu lygiu **nuo 2024 m. liepos 1 d.**

PLANUOJAMI PAVĖŽĖJIMĄ REGLAMENTUOJANTYS TEISĖS AKTAI

LRV nutarimas PACIENTŲ PAVĖŽĖJIMO PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO IR TEIKIMO LAIKINOSIOS TVARKOS APRAŠAS	→	Pateikta LRV 2022-10-28
SAM įsakymas SPECIALIZUOTO PACIENTŲ PAVĖŽĖJIMO PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS	→	Parengtas projektas, numatomas oficialus derinimas
SAM įsakymas STEBĖSENOS RODIKLIAI IR VERTINIMO TVARKA	→	Parengtas projektas, numatomas oficialus derinimas
SAM įsakymas MINIMALUS SAVIVALDYBĖSE UŽTIKRINAMŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ SĄRAŠAS	→	Parengtas projektas, numatomas oficialus derinimas
SAM įsakymas PAVĖŽĖJIMO PASLAUGŲ TEIKIMO TAISYKLĖS IR PACIENTŲ SUPAŽINDINIMO SU JOMIS TVARKA	→	Rengiamas
SAM įsakymas PACIENTO TINKAMUMO GAUTI PASLAUGĄ ĮVERTINIMO IR PAVĖŽĖJIMO PASLAUGOS UŽSAKYMO STANDARTIZUOTAS ALGORITMAS	→	Rengiamas
SAM įsakymas PAVĖŽĖJIMO PASLAUGŲ ĮKAINIAI	→	Rengiamas

PACIENTŲ PAVĖŽĖJIMO PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO IR TEIKIMO LAIKINOSIOS TVARKOS APRAŠAS

Pavėžėjimo sistema Lietuvoje – mirši, t. y. valstybės ir 60 savivaldybių lygmens

Atsakomybė: už savivaldybių – savivaldybių vykdomosios institucijos, už valstybės – SAM įgaliota institucija ar įstaiga

Pavėžėjimo paslaugų organizavimui – naudojama vieninga informacinė sistema

Pavėžėjimas - tik dėl PSDF biudžeto lėšomis finansuojamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų

Pavėžėjimo paslaugų poreikį pagal paciento sveikatos būklę bei jos turinį nustato pacientą gydantis gydytojas ar jo komandoje dirbantis kitas sveikatos specialistas

Galimi pavėžėjimo paslaugų gavėjai – atitinkantys bent vieną iš sveikatos būklių indikacijų arba abi nurodytas socialines ir ekonomines priežastis

Pavėžėjimo paslaugų teikimo atvejai ir jų priskyrimas savivaldybių lygmeniui ir valstybės lygmeniui

Pavėžėjimo paslaugų teikimo organizavimas, teikimas savivaldybių lygmeniu ir valstybės lygmeniu, paslaugų teikimo koordinavimas

PASLAUGŲ TEIKIMAS – SAVIVALDYBĖS LYGMUO

Pavėžėjimas – toje savivaldybėje gyvenantiems asmenims

Dėl specializuotų bazinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų – pagal SAM nustatytą sąrašą

Dėl hemodializės paslaugų

Paslaugų užsakymas ir organizavimas – per savivaldybės įgaliotą įstaigą

Užsakymo galimybė: telefonu, internetu, fiziškai atvykus

Užsakymui reikalinga informacija iš paciento (detalizuota)

Už užsakymų priėmimą ir organizavimą atsakingo asmens funkcijos (pagal standartizuotą algoritmą):

- paciento tinkamumo paslaugai gauti įvertinimas
- pavėžėjimo paslaugos parinkimas, užsakymas/rezervavimas
- paslaugų teikimo stebėseną, vertinimas

Paslaugų organizavimo ir teikimo išteklių: turimi savivaldybės, išorės paslaugų įsigijimas

Paslaugų užsakymo galimybė – ne trumpiau kaip 8 val. per parą darbo dienomis, pavėžėjimo paslaugų teikimas – 24 val., 7 dienas per savaitę

Gavus užsakymą dėl regioninių ar respublikinių paslaugų – nukreipia asmenį į už valstybės lygmens pavėžėjimą įgaliotą įstaigą arba padeda pacientui jam užregistruojant pavėžėjimo paslaugą

PASLAUGŲ ORGANIZAVIMAS – VALSTYBĖS LYGMUO

Pavėžėjimas – visiems Lietuvos gyventojams (*bandomojo projekto metu – projekte pasirinktų regionų gyventojams*)

Dėl specializuotų regioninių ir respublikinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugų (*bandomojo projekto metu – tik toje teritorijoje teikiamų paslaugų*)

Pervežimai tarp skirtingų asmens sveikatos priežiūros įstaigų (ASPI) (*bandomojo projekto metu – tik toje teritorijoje paslaugas teikiančios ASPI – svarstomos kai kurios išimty savivaldybių lygmeniui*)

Vežimas organų transplantacijai

Paslaugų užsakymas ir organizavimas – per įgaliotą instituciją

Užsakymo galimybė: telefonu, internetu

Užsakymui reikalinga informacija iš paciento – analogiška savivaldybės lygmeniu

Už užsakymų priėmimą ir organizavimą atsakingo asmens funkcijos (pagal standartizuotą algoritmą) - analogiška savivaldybės lygmeniu

Paslaugų organizavimo ir teikimo ištekliai: turimi valstybės, išorės paslaugų įsigijimas, specializuotoms paslaugoms – visi, atitinkantys nustatytus reikalavimus

Paslaugų užsakymo galimybė – ne trumpiau kaip 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę

Gavus užsakymą dėl bazinių savivaldybėje teikiamų paslaugų – nukreipia asmenį į atitinkamą savivaldybę (arba užregistruoja ir rezervuoja paslaugą savivaldybės lygiu – savivaldybei pageidaujant/sutinkant)

REIKALAVIMAI PACIENTAMS

Turėti gydytojo siuntimą, gydytojo išrašytą pažymą (el. siuntimas) – juose turi būti gydytojo ar kt. specialisto žyma apie pavėžėjimo poreikį (jei dėl sveikatos būklės);

Būti užsiregistravęs vizitui, turėti paskirtą vizito datą ir laiką konkrečioje gydymo įstaigoje (naudojama IPR esant funkcionalumams);

Būti susipažinusi su pavėžėjimo taisyklėmis iki paslaugos gavimo.

Naudojimasis paslaugomis:

Pacientas pavėžėjimo paslauga naudojasi pats arba padedant atstovui pagal įstatymą ar pagal pavedimą;

Pacientas gali vykti, pagal poreikį, su vienu lydinčiu asmeniu;

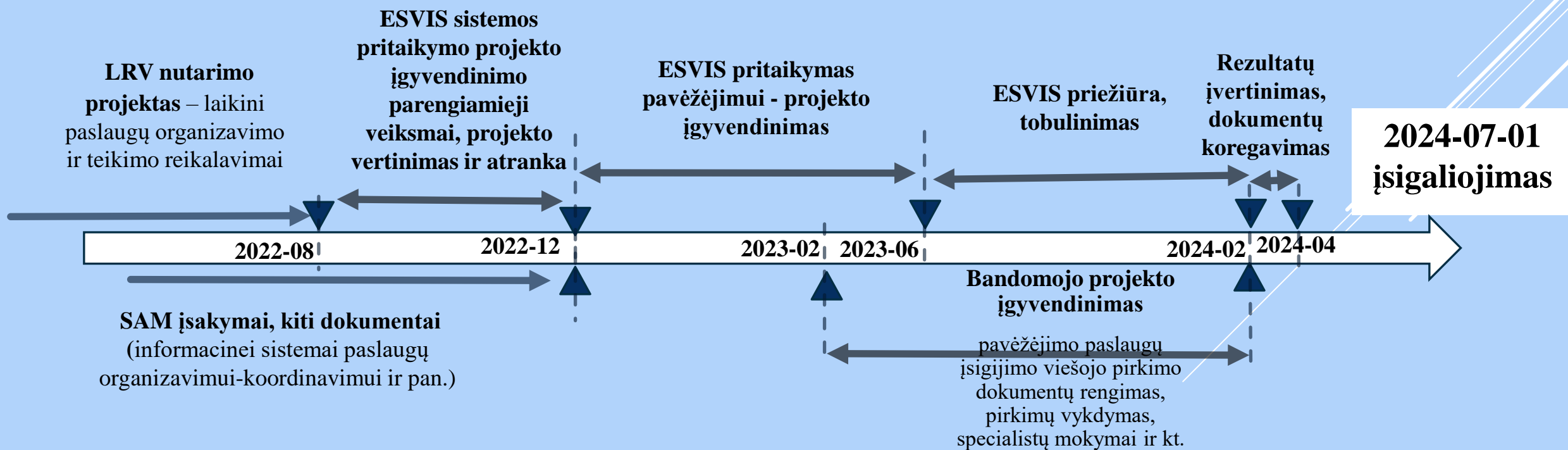
Asmuo privalo būti pasiruošęs vykimui nustatytu laiku;

Paslaugą užsakyti ne vėliau kaip likus 2 d. d. iki vizito ir ne anksčiau kaip prieš 1 mėn. (yra išimtys)

Pasikeitus aplinkybėms, atšaukti paslaugą – likus ne mažiau kaip 2 val. (savivaldybių lygiu) ir ne mažiau kaip 3 val. (valstybės lygiu) iki sutarto transporto atvykimo laiko

VEIKSMŲ PLANAS

Pavėžėjimo reglamentavimo sukūrimas ir patvirtinimas	iki 2022 m. pabaigos
Informacinės sistemos (ESVIS) tobulinimo projektas (pritaikymo pavėžėjimui ir ekstremalių sveikatai situacijų valdymui projektas)	pradžia 2022-12, pritaikymo pavėžėjimui pabaiga – 2023-06, viso projekto pabaiga 2025 m.
Bandomasis pavėžėjimo modelio taikymo pasirinktoje teritorijoje projektas	pradžia 2023-02, pabaiga 2024-03

BANDOMASIS PAVĖŽĖJIMO MODELIO TAIKYMO PROJEKTAS

BANDOMOJO PAVĖŽĖJIMO MODELIO TAIKYMO VEIKSMAI IR BANDOMASIS PROJEKTAS

TIKSLAS – sukurti vieningą, efektyvų ir tvarų pacientų pavėžėjimo paslaugų teikimo modelį Lietuvoje.

UŽDAVINIAI:

1. Išbandyti praktikoje sukurtą laikinąją tvarką, jos praktinį pritaikomumą ir veikimą;
2. Sužinoti potencialius pacientų srautus pagal patvirtintus pacientų tinkamumo gauti pavėžėjimo paslaugas kriterijus, iš kurių būtų galima daryti potencialiai pagrįstas paslaugų paklausos prognozes;
3. Efektyviai planuoti valstybės ir savivaldybių išteklius pacientų pavėžėjimui užtikrinti Lietuvoje.

LAUKIAMI REZULTATAI:

1. Idenfikuoti teisinio reguliavimo bei paslaugų organizavimo bei teikimo trūkumai, kurių pagrindu patobulintas reglamentavimas;
2. Sužinoti potencialūs pacientų, besinaudojančių pavėžėjimo paslaugomis, poreikiai ir srautai:
 - dėl savivaldybių ir valstybės lygmenimis teikiamų pavėžėjimo paslaugų;
 - pagal atskirus atvejus (hemodializei, transplantacijoms, grįžimui iš skubios pagalbos priėmimo skyrių, ambulatorinėms ir dienos paslaugoms, tarp atskirų sveikatos priežiūros įstaigų) kas leis tobulinti paslaugų organizavimą ir teikimą;
3. Sukurtas pagrindas planuoti pavėžėjimo užtikrinimui reikalingus išteklius: valstybės, savivaldybių, PSDF biudžetų lėšas, transporto priemones, žmogiškuosius išteklius ir pan.

BANDOMASIS PROJEKTAS – PLANUOJAMA ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

2022 m. birželio mėn. savivaldybių buvo paprašyta pateikti nuomonę dėl pageidavimo dalyvauti bandomajame projekte

ATSAKYMUS PATEIKĖ 40 SAVIVALDYBIŲ iš 60 (67 proc.)

Esminiai kriterijai teritorijai:

- regionas/regionai pagal nusistovėjusius pacientų srautus (1 ar 2 regionai) - pagal sveikatos reformos apimtyje įtvirtinamą regioninę-funkcinę sveikatos priežiūrą;

- regione visų lygių specializuota sveikatos priežiūra – turi būti išbandomas ir valstybės lygmuo ir savivaldybės, teritorijoje turi būti visų lygių ASPĮ (universiteto, respublikos, regiono, savivaldybės)

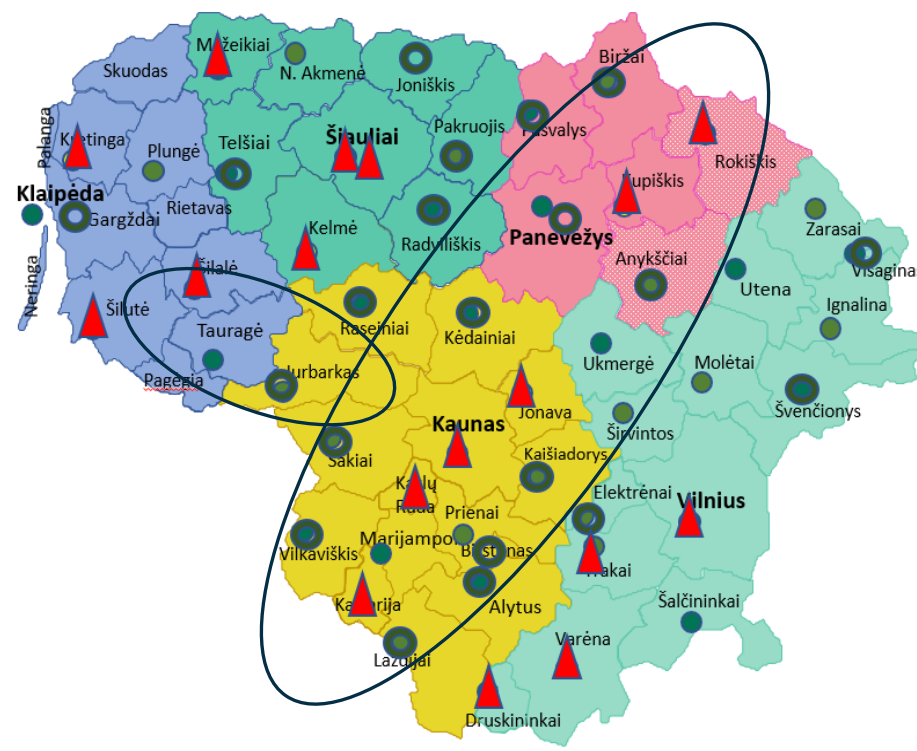
Tai būtų 27 savivaldybės iš viso, savivaldybės lygmens – 21 savivaldybė

Pastaba: trūkstant lėšų, įgyvendinimo teritorija galėtų būti mažinama, pasirenkant tik Kauno regioną ir Tauragės apskritį (20 savivaldybių)

Savivaldybių dalis (norinčių):

Vilniaus regionas – 20%
Kauno regionas – 53%
Klaipėdos regionas – 8%
Šiaulių regionas – 44%
Panevėžio regionas – 57%

- Nori dalyvauti bandomajame projekte
- ▲ Nenori dalyvauti bandomajame projekte (dalyvautų tik su sąlyga, neapsisprendė)

TOLIMESNI ŽINGSNIAI IR IŠŠŪKIAI

Artimiausiu metu tikimasi LRV pritarimo pavėžėjimo paslaugų organizavimo ir teikimo laikinosios tvarkos aprašui

Toliau lygiagrečiai rengiamas pavėžėjimo paslaugų organizavimo ir teikimo reglamentavimas – reikalingi SAM įsakymai

Vykdomi veiksmai dėl galimų projekto partnerių atrankos, išteklių vertinimas, veiklų planavimas ir pan.

Preliminariai 2022-11 planuojamas susitikimas su potencialiais projekto partneriais

Rengiamas projekto finansavimo sąlygų aprašo projektas

Bandomojo pavėžėjimo modelio taikymo projektui planuojama iki 7 mln. Eur

DĖKOJU UŽ DĖMESĮ!

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro patarėja
Kristina Auruškevičienė
kristina.auruskeviciene@sam.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA